

تیغ سانسور «بخش ۴۳۷» ساواک بر آثار جلال آل احمد

یکی از نکات بسیار شگفت مربوط به کارنامه قلمی جلال آل احمد، «توطئه سکوت» عجبی است که در گذر ۴۵ سال پس از انقلاب، نسبت به بازتاب دادن و آکنش رژیم فرهنگ کش و سرکوبگر پهلوی در قبال آثار آل احمد از سوی رسانه‌های کشور اعمال شده‌است.

در تشکیلات جهانی ساواک، ذیل ساختار اداره کل سوم آن، موسوم به «امنیت داخلی»، بخش ویژه‌ای متشکل از کارشناسان فرهنگی - هنری فعال بود که از آن با عنوان «بخش ۴۳۷» یاد می‌شد. وظیفه اصلی این تشکیلات، بازخوانی و خلاصه‌نویسی از سطر به سطر تمامی کتاب‌های داستانی، مجموعه مقالات ادبی و حتی دفترهای شعری، جهت یافتن کوچک‌ترین رگه‌های مخالفت با جو حفقان آلود حاکمیت بیگانه‌پرست پهلوی بود.

بخش ۴۳۷ مستقیماً زیر نظر مدیر کل امنیت داخلی - یا همان اداره سوم ساواک- سرهنگ پهلای پرویز نائی، معروف به «مقام امنیتی» فعالیت می کرد و فقط به او پاسخگو بود. طرفه اینکه در همان زمان، دستگاه رسمی متصدی امر سانسور آثار ادبی کشور با نام «اداره کل نگارش» در وزارت فرهنگ و هنر تحت امر غلامحسین مین‌باشیان، معروف به مهر داد پهلُبد - شوهر فاطمه پهلوی خواهر شاه- وظیفه مطالعه، بررسی و سانسور تمامی کتاب‌های در دست انتشار را به عهده داشت.

پس از درگذشت جلال آل احمد در شهریور ۱۳۴۸ و خاکسپاری جسمی بی جان مردی که به تعبیر رسای رهبر فرانزه انقلاب «در اوج قله ادبیات مقاومت زمانه‌اش قرار داشت»، به دستور پرویز نائی بخش ۴۳۷ اداره کل سوم مأمور شد تا ضمن بازخوانی و خلاصه‌نویسی تحلیلی یکایک کتاب‌های منتشر شده جلال تا زمان مرگ وی، مقدمات ممنوعیت انتشار مجدد و مجرمانه بودن خرید و فروش و نگهداری آنها را فراهم کند.

براساس بخش‌هایی از اسناد منتشر شده پرونده قطور جلال آل احمد در بایگانی اداره کل سوم ساواک، طی بازه زمانی چهار سال- از: ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۴- گذار پوست ۱۰ عنوان از کتاب‌های آل احمد به دیباغ‌خانه بخش ۴۳۷ افتاد و پس از تنظیم گردش کار مفصل برای هر یک از آن آثار، حسب دستور کتبی سرهنگ نائی‌پهلای که این روزها در رسانه‌های فارسی‌زبان آن سوی آب‌ها، مدام سنگ آزادی ایران و حق آزادی بیان ایرانیان را به سینه می‌زند، فرمان «ضربه اعلام شدن» و در نتیجه چاق کردن چقیق هر مرد و زن کتابخوان ایرانی که مرتکب جرم نگهداری و خواندن آنها می شد، به کلیه مراکز ساواک در کشور ابلاغ شد.

نکته جالب‌تر آنکه در فهرست اسامی کتاب‌های دهگانه و ضربه اعلام شده آل احمد توسط مقام امنیتی ساواک، علاوه بر آثار سیاسی و اجتماعی، حتی به داستان‌های کوتاه و بلند نویسنده نیز رحم نکرده و همگی را به امر آن بدنام‌ترین میرغضب رژیم پهلوی، ضربه اعلام کرده بودند.

• نویسنده، پژوهشگر و دبیر علمی شانزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد

دیدهبان

رضا معینی مجری برنامه «نام‌ها و نشانه‌ها» در گذشت

رضا معینی، گوینده پیشکسوت

را دو بود و تلویزیون شامگاه دهم آذر درگذشت.

یدالله گودرزی، مدیر گروه فرهنگ و اندیشه رادیو سه‌گوشه ضمن تأیید خبر درگذشت رضا معینی به مهر گفت: رضا معینی، گوینده و مجری پیشکسوت رادیو

و تلویزیون، روز جمعه دهم آذر ماه رانی را وداع گفت.

وی اضافه کرد: معینی طی هفت، هشت سال اخیر در رادیو حضور نداشت و آخرین بار طی مراسمی که برای پیشکسوتان رادیو برگزار شد او را دیدم. که از حضور در جمع رادیویی‌ها بسیار خوشحال بود. رضا معینی از مجریان سابق‌سابقه تلویزیون بود که برنامه‌های مختلفی را در دهه ۶۰ در تلویزیون اجرا کرد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به مسابقه تلویزیونی «نام‌ها و نشانه‌ها» اشاره کرد.

نقد و بررسی مستند «آدور» در «باتوق رواق»

چهارمین محفل «باتوق رواق» با موضوع **یورسی مستند اجتماعی «آدور»** برگزار می‌شود. مستند «آدور» به نویسنده‌گی و کارگردانی محمدصادق اسماعیلی، محصول حوزه هنری انقلاب اسلامی است که با نگاهی هنری به آسیب‌های حاشیه‌نشینی اطراف شهرهای بزرگ و معضلات و مشکلات ساکنان آن پرداخته‌است. «آدور» درباره پسر نوجوانی به نام مصطفی از اهالی جنوب استان کرمان است که بی‌شناسنامه بوده و هیچ‌گاه مادرش را ندیده‌است. مصطفی به دلیل اینکه پدرش می‌خواهد او را تجدید پهنزیستی دهد در تکاپوی این است که بتواند نشانه‌ای از مادرش پیدا کند و برای اولین بار او را ببیند. علاقه‌مندان به این حوزه برای شرکت در این برنامه می‌توانند دوشنبه ۱۲ آذر ماه ۱۴۰۲، ساعت ۱۵ به بنیاد فرهنگی روایت فتح واقع در میدان فردوسی، ابتدای خیابان شهید قرنی مراجعه کنند. محفل «باتوق رواق» قرار است ضمن آکران فیلم‌های مستند مطرح و نقد آنها، باتوقی برای هم‌اندیشی و هم‌فزایی میان مستندسازان و علاقه‌مندان به سینمای مستند باشد.

دریچه

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیرمسئول: محمدجواد اخوان
سر‌دبیر: غلامرضا صدقیان
آدرس: تهران، خیابان بیهقی
کوچه شهیداکبر زجاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰
توزیع: همسره نشرگستر امروز نوین ۹۴۲۰ ۸۸۷۳۰
چاپ: همشهری
Public@JavanOnline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۶۹۱۳ | یکشنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۲ | ۱۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۵ | اذان ظهر: ۱۱:۵۴ | غروب آفتاب: ۱۶:۵۱ | مغرب: ۱۷:۱۱ | نیمه‌شب: ۲۳:۰۹ | ۲۳:۰۹ | ایلوم صبح فردا: ۵:۲۱ | طلوع آفتاب فردا: ۶:۵۸

حکمت

پیامبر اعظم صل الله علیه و آله و سلم:
به‌خدا سوگند که دنیا در مقایسه با آخرت، جز ماننداینگه فردی از شما این انگشتش را در دریا فرو ببرد، نیست. پس بنگرد که انگشتش با چه [مقدار آب] بازی می‌گردد.

صحيح مسلم ج ۴ ص ۲۱۹۳ ح ۵۵

در گفت و گوی «جوان» با مجتبی لطفی کارگردان مستند «شکوفه‌های زیتون» عنوان شد

تفاوت سلبریتی‌های ما با آنها در ماجرای فلسطین

حدود ۶۰ سلبریتی خارجی را یافتیم که به خاطر کنشگری در مورد فلسطین یا جان خود را از دست داده‌بودند یا در این مسیر معلول و مجروح شده‌بودند. برخی دیگر از آنها ضررهای مالی قابل توجهی را متحمل شده‌بودند برخی موقعیت اجتماعی‌شان از آنها گرفته شده‌بود

دسته‌های مختلف را پیدا کرد؛ اعم از کنشگر

ورزشی، سیاسی، رسانه‌ای، دانشگاهی. یکی کارگردان بود، یکی شاعر بود، یکی نویسنده بود و می‌رفتند در فلسطین و شهید می‌شدند. حرف‌های آنها خیلی جالب بود. دغدغه ما در این قضیه، مذهبی و دینی است، اما آنها دغدغه انسانی داشتند که رفتند.

■ **تغییر دایقه مدیریتی از پشت میز تا جلوی میز**

وی با طرح این سؤال که چرا کار داستانی در مورد فلسطین، اینقدر کم است؟ خاطر نشان می‌کند: علت این است که برخی افراد وقتی پشت میز مدیریت سینمایی می‌نشینند، ناگهان یادشان می‌افتد که باید با یک موضوع شیک عکس بگیرند؛ دیگر آن موضوعات برایشان بی‌کلاس محسوب می‌شود، در حالی که همین افراد تا قبل از پشت میز نشین شدن، مدعا و دغدغه این موضوعات را داشتند.

لطفی کرامتی پیرامون سنگ‌اندازی‌ها برای ساخت کار داستانی در مورد فلسطین گفت: فرد مستندساز در به در دنبال این می‌گردد که یک کار سینمایی کند، اما حتی یک تهیه‌کننده هم به او معرفی نمی‌کنند. اگر بخواهیم که تغییری در سینما ایجاد شود، باید یک کنشگری در همین سینما صورت گیرد. ما آدم‌های خیلی قوی‌ای برای انجام کار داستانی در قضیه فلسطین داریم، اما دست و پای آنها را می‌بندند. برای فعال کردن این قضیه، باید از یک سری رودرپایستی‌ها عبور کنیم. اگر رودرپایستی‌ها را کنار نگذاشتیم، باید منتظر طوفان الاقصی بعدی باشیم تا مجدداً یک موج ایجاد شود و باز خاموش شود. کنشگری باید لحظه به لحظه و تائیه به تائیه فعال باشد.

■ **مسئله فلسطین و لزوم کنشگری در همه عرصه‌ها**

کارگردان مستند «زوروی قرن بیست‌ویکم» می‌افزاید: به نظر من دغدغه‌مند کردن مردم نسبت به مسئله فلسطین منوط به فعال کردن کنشگری‌ها به صورت مداوم و برنامه‌ریزی شده‌است. تا وقتی که کنشگری در تمام عرصه‌ها فعال نشود، هیچ اتفاقی نمی‌تواند برای دغدغه‌مند کردن جامعه بیفتد تا مسائلی مردم را به این موضوع حساس کنیم. آیا صرفاً با یک راهپیمایی می‌توانیم رخ تغییر‌مندی را ایجاد کنیم؟ نه، نمی‌توانیم. تا وقتی که ما در ظاهر گیر کنیم، اتفاقی رخ نمی‌دهد. اینکه تنها یک نمایش اجرا کنیم و فقط ظاهر را حفظ کنیم و فقط یک راهپیمایی بی‌گزار کنیم، کافی نیست؛ البته که خود بر گزاری راهپیمایی، پیام خود را دارد، اما داخل این آیا باید کنشگری تزییق شود یا خیر؟ لطفی کرامتی در پایان خاطر نشان می‌کند: یک روز از سال به راهپیمایی روز قدس اختصاص دارد، اما در بقیه ۳۶۴ روز سال آیا کنشگری‌ها فعال شده‌اند؟ نه. کنشگری‌ها باید در اینترنت فعال شوند. چقدر ما از فضای اینترنت و دیده‌شدن استفاده کرده‌ایم؟ خیلی ناچیز. فقط، ما در سال یک روز داریم به نام «روز قدس». یا اگر برای مثال به فلسطین حمله‌ای بشود، شاخک‌ها تیز می‌شود و همه برای بیان دادن به رئیس بالانز بود، یک حرکتی در حد یک یا دو روز انجام می‌دهند و تمام می‌شود. اگر بخواهد اینطور پیش برود، واقعاً دغدغه‌مند کردن مردم معنایی نخواهد داشت. باید در بخش مدیریتی فرهنگی ما یک تغییر انجمنی اتفاق بیفتد.

گاهی ما حس می‌کنیم که دنیا

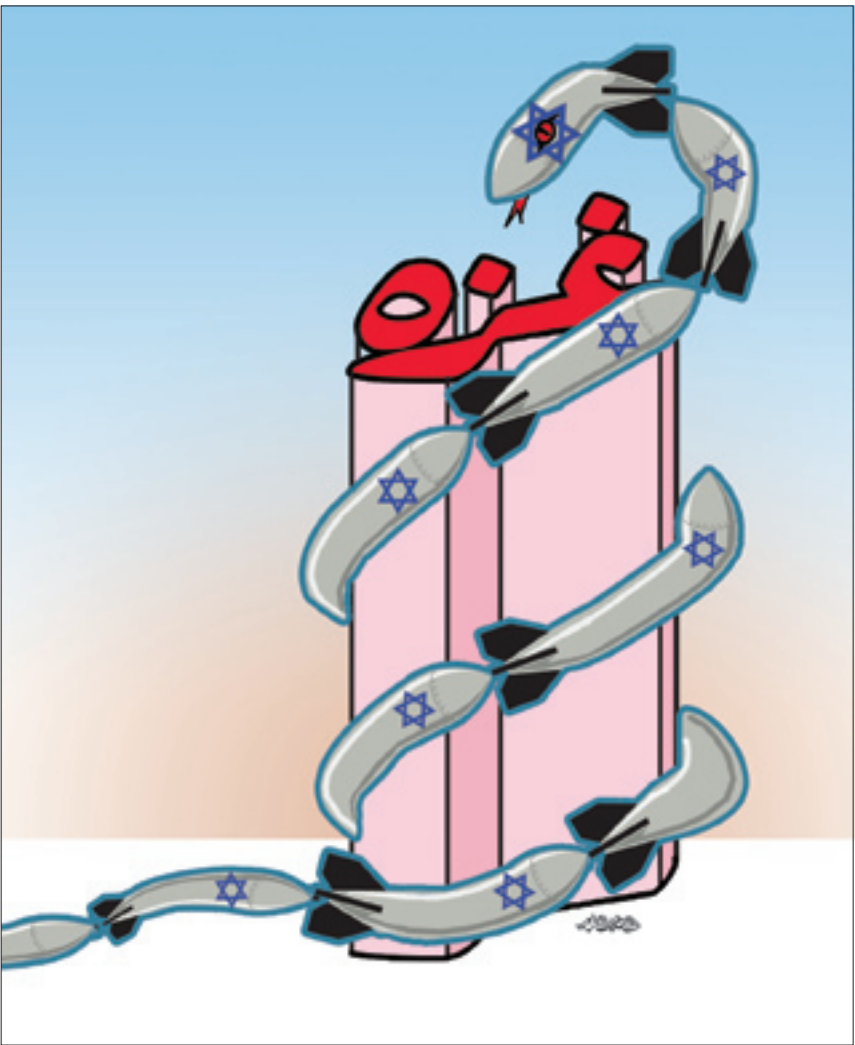
در موضوع فلسطین منفعل است، اما اینگونه نیست. صدای غول‌های رسانه‌ای آنقدر بلند است که باعث می‌شود صدای این افراد، شنیده‌نشود

کنشگری در مورد فلسطین، یا جان خود را از دست داده‌بودند، یا در این مسیر معلول و مجروح شده‌بودند. برخی دیگر از آنها ضررهای مالی قابل توجهی را متحمل شده‌بودند، برخی دیگر موقعیت اجتماعی‌شان از آنها گرفته شده‌بود، ولی پای حرفشان ایستادند، این باعث شد که به سمت ساخت مستند «شکوفه‌های زیتون» برویم.

■ **مخالفان اسرائیل زیادند، اما صدایشان انعکاس ندارد**

کرامتی در ادامه می‌افزاید: تعداد این افراد خیلی زیاد بود. گاهی ما حس می‌کنیم که دنیا در موضوع فلسطین منفعل است، اما اینگونه نیست. صدای غول‌های رسانه‌ای آنقدر بلند است که باعث می‌شود صدای این افراد، شنیده‌نشود. «شکوفه‌های زیتون» گرفت و این آدم‌ها را پیدا کرد. کنشگرهای

نما | حسین کشنگار

نمایش خانگی

نبرد شبکه نمایش خانگی با خانواده‌ها!

«دفتر یادداشت»، یک کپی دست‌چندم از فرهنگ و سبک زندگی غربی به خورد خانواده نگون‌بخت ایرانی می‌دهد. دانشجویانی که با هم بازی و شادی می‌کنند، آواز می‌خوانند و به راحتی با شکستن خط قرمزهای اخلاقی و عرفی به صورت مختلط درهم می‌ولند

■ **معصومه طاهری**

برعکس خواب زمستانی زودهنگام تلویزیون، کارخانه سری‌سازی شبکه خانگی فعالانه در حال کار و تولید سریال‌های آپکی است و همچنان که مسئولان و ناظران رسانه سرسر در برف کرده‌اند، شبکه خانگی بی‌محابا با دو تیغ تیز خشونت و ابتذال با تابلوی طنز و هیجان به جنگ خانواده‌ها رفته است، به گونه‌ای که اغلب با بچه‌ها نمی‌توان مجموعه‌های آن را تماشا کرد. این یعنی اصالت همچنان با سرمایه است و تجارت فرهنگی جولان می‌دهد. به عنوان مثال به تازگی مجموعه تازه‌ای به نام «دفتر یادداشت» به کارگردانی کیارش اسدی‌زاده در شبکه نمایش خانگی شروع شده است. سریالی که چند ماه پیش پوستر آن با تصویر عطاران مشابه‌سازی شده بود و یک فیلم مبتذل خارجی را تداعی می‌کرد. این سریال بر خلاف تصور به‌خاطر حضور عطاران که کارنامه جذابی در خندانن مردم دارد، نه تنها در همان گام اول نشان داد در کمدی ضعیف است، بلکه بیشتر هنری در مباحث جنسیتی است و فقط برای فروش ساخته شده است. آن هم بدون اینکه مفهوم و معنای خاصی را به مخاطب ارائه دهد.

«دفتر یادداشت»، شروع مبهم و پوچی دارد که در آن بیشتر از جذابیت‌های جنسی و خط قرمزها استفاده شده است. از قرار کارگردان جوان و جوای نام این مجموعه با ابتذال به دنبال خنده زورکی مخاطب است. آسانگاهی که مد‌جو‌پایش مرد و پرسرستان آن دختر‌های جوان با پوشش‌های بلوز و شلوار می‌هستند و آقای مددجو در این جمع محسور؛ هر جمله‌ای که در این سریال گفته می‌شود همراه با ناسزا و بی‌ادبی است. در نصف بیشتر سریال نیز مردان بر هنه یا نیمه‌برهنه هستند (برای رفتن به سونا؛ در آپارتمان حوله به تن دارند) و محوریت داستان روی شلوار متوقف مانده است. مادگرفنگی آقای مددجو با بازی عطاران در شرمگاه اوست. در کل یک افتضاح به نام طنز در سایه بی‌خیالی مدیران و بخش‌های فرهنگی را در «دفتر یادداشت» شاهد هستیم.

معلوم نیست این جنگ شبکه خانگی با خانواده‌ها تا به کجا ادامه دار دا همزمان با «دفتر یادداشت»، مجموعه «هفت»

تجسمی

تمدید مهلت شرکت در جشنواره هنرهای تجسمی فجر

یافت. شایان ذکر است که تمدید جشنواره طی چند سال اخیر مرسوم نبوده و تنها دلیل آن تنوع و گستردگی رشته‌های حاضر در جشنواره شانزدهم افزوده شدن بخش‌های جدیدی مانند طراحی فرهنگ‌محور، ناشران کتاب‌های تجسمی و تأکید بر رسانه‌های هنری جدید و بخش فیلم‌عنوان شده است.

شانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر به دبیر کلی امیر عبدالحسینی و با حضور چهره‌های شاخص هنرهای تجسمی، بهمن‌ماه امسال در موزه هنرهای معاصر تهران، مراکز معتبر نمایشگاهی پاننخت و سایر استان‌ها برگزار خواهد شد.

نوبت اول

آگهی انتخاب مشاور به روش (QBS)، شماره ۲۳-۱۴۰۲

اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان در نظر دارد به منظور تهیه طرح جامع شهر خرم آباد مشاور ذیل‌صاح به روش (QBS) انتخاب نماید.
مشخصات و شرح کلی پروژه:
طرح جامع شهر خرم آباد

- موضوع خدمات مشاوره:** انجام مطالعات طرح جامع شهر خرم آباد توسط مشاورین ذیل‌صاح
- تخصص و پایه مورد نیاز:** مشاور باید دارای گواهینامه صلاحیت پایه ۱ شهرسازی باشد. ارائه مدارک صلاحیت و گواهینامه‌ها الزامی است.
- روش انتخاب مشاور:** روش QBS
- محل انجام پروژه:** شهر خرم آباد
- نشانی کارفرما:**

استان لرستان شهرستان خرم آباد
بشار شفیع پور قاطع خیابان جلال آل احمد اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان

۶- **محل تحویل اسناد آر یابی کیفی:** به صورت الکترونیکی در سامانه ستاد الکترونیک دولت

۷- **زمان اولین انتشار اسرال به صفحه اعلان عمومی:** ۱۴۰۲/۰۹/۱۲

۸- **مهلت دریافت اسناد فرخوان:** ۱۴۰۲/۰۹/۱۸

۹- **مهلت ارسال پاسخ فرخوان:** ۱۴۰۲/۰۹/۲۸

روابط عمومی اداره کل راه و شهرسازی استان لرستان